

Transcendování a pomíjení / Pomíjení a transcendování / Zánik a transcendování

Ladislav Hejdánek

This is a part of the original document:

[2009](#)

jedná se o část původního dokumentu:

[2009](#)

- ◆ myšlenkový deník – záznam, česky, vznik: 26. 5. 2009
- ◆ philosophical diary – record, Czech, origin: 26. 5. 2009

Transcendování a pomíjení / Pomíjení a transcendování / Zánik a transcendování

Jaspers dává „transcendování“ do úzké souvislosti s nezrušitelným neklidem (možná by se dalo říci „závratí“) z pomíjení všeho „pobytu“ („die unaufhebbare Unruhe über das Vergehen allen Daseins“ – 3337, S. 40). S tím nemohu souhlasit, protože touha a úsilí nějak marginalizovat, nebo dokonce vyloučit působení času a všeobecné proměnlivosti a pomíjivosti je pro mne právě opakem transcendence, je to naopak snaha zůstat v rámci imanence a zachovat imanenci, zachovat setrvalost, a tím setrvačnost. Transcendování dávám naopak do velmi úzké souvislosti s orientací na nové, tj. s orientací důvěry v to, co přichází jako změna. To, co je za hranicí mezi předmětností a nepředmětností, nepostrádá časový charakter, i když tam čas a změny („přicházení“) musíme pochopitelně chápat jinak než jako nabývání předmětnosti (a tím „reálnosti“) a pak zase jako okamžité ztrácení nepředmětnosti a zanechávání pouhých „reliktů“. Také samo „pomíjení“ musí být ostatně pojato jinak, nově: je to především – jakožto „aktivita“ – usilovné vycházení vstříc tomu, co přichází. Právě to je bytostně určující pro to, zda jde o transcendování „pravé“, nebo „nepravé“, „falešné“.

(Písek, 090526–2.)